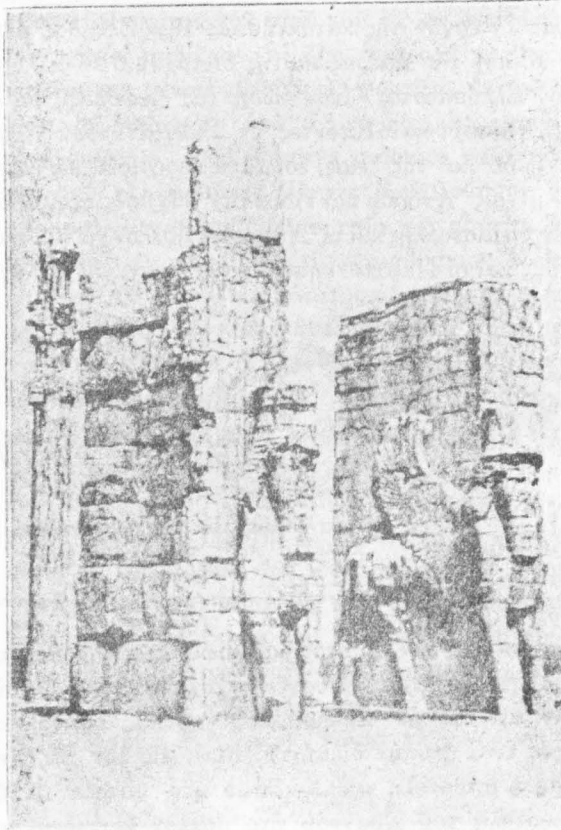


στρατοῦ τούτου, ὑπὸ τὸν Ἀρτάβαζον, ὁ Μαρδόνιος ἀπεφάσισε νὰ διαχειμάσῃ εἰς Θεσσαλίαν καὶ νὰ ἀναβάλῃ εἰς τὸ ἐπιὸν ἔαρ τὰ περαιτέρω αὐτοῦ ἐπιχειρήματα. Παρ' αὐτῶ



Προπύλαια τῶν ἐν Περσεπόλει ἀνακτόρων  
τοῦ Ξέρξου μετ' ἀσυριακῶν ἀνδρομόρφων  
περωτῶν λεόντων

ἔμειναν καὶ οἱ Πεισιστρατίδαι καὶ ὁ Δημάρατος, ὁ δὲ Ξέρξης, συνεπαγόμενος τὸν ὑπόλοιπον στρατὸν καὶ τὴν ὑπὸ τὸν Ἀρτάβαζον μοῖραν, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἑλλησπόντον, ὅπου ἔφθασε μετὰ 45 ἡμέρας ἀφ' ἧς ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς. Τὰ περὶ αὐτὸν πλήθη ἔπαθον τὰ πάνδεινα κατὰ τὴν διὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης ταύτην πορείαν, ἔνεκα τῆς ἠλείψεως τροφῶν καὶ τῶν ἐκ τούτου ἐπελθόντων νοσημάτων. Αἱ ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου γέφυραι εἶχον διαλυθῆ ἕξ ἐπισυμβάσης τρικυμίας ὥστε τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ ἐδέησε νὰ μετακομισθῶσιν εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπὸ τοῦ στόλου. Ἐνταῦθα εὗρον μὲν οἱ ἐπιστρέφοντες ἄνεσιν καὶ ἀφθονίαν πάντων τῶν ἀναγκαίων, ἀλλ' αὐτὴ αὕτη τῶν ἀγαθῶν ἢ δαψίλεια παρήγαγε πάλιν νέας ἀσθενείας· καὶ οὕτω τεταπεινωμένος καὶ ὑπὸ ἔλεινῶν τινων λειψάνων τοῦ στρατοῦ συνοδευόμενος ἐπέστρεψε τελευταῖον ὁ μέγας βασιλεὺς εἰς Σάρδεσις<sup>(1)</sup>, ὅκτῳ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καθ' ἣν λαμπρὸς μὲν καὶ ἀγέρωχος, ὑπὸ ἀκμαίων δὲ καὶ ἀναριθμῶν ταγμάτων πε-

ρειστοιχισμένοι εἶχεν ὁρμήσει ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἐπὶ τὴν κατάκτησιν τῆς Εὐρώπης.

Ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες, τοὺς ὁποίους ἀφήσαμεν εἰς Ἄνδρον, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ ἀκολουθήσωσι τὴν δίωξιν τοῦ περσικοῦ στόλου, ἐνόμισαν εὐλογον, πρὶν ἢ ἐπιστρέψωσιν οἴκοι, νὰ φορολογήσωσι τὰς νήσους ὅσαι εἶχον συνταχθῆ μετὰ τῶν πολεμίων. Καὶ πρῶτον ἀπήτησαν χρήματα ἀπὸ τὴν Ἄνδρον, ὅπου εὗρισκοντο· ἐπειδὴ ὅμως

(1) Ὁ Ξέρξης διήγαγε τὸν ἐπιόντα χειμῶνα ἅπαντα ἐν Σάρδεσι καὶ μόνον τὸ μετεπὶν θέρος (τοῦ 479), καθ' ὃν περίπου χρόνον κατετροποῦντο ὁ στόλος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ, ἐπέστρεψεν εἰς Σοῦσα, ἀφοῦ τὸν χρόνον τῆς ἐν Σάρδεσι διατριβῆς κατηνάλωσεν οὐχὶ εἰς πολεμικὰς παρασκευὰς ἀλλ' εἰς ἔρωτας ἀθεμίτους μετ' ὅλων τῶν ἐν ταῖς ἀσιατικαῖς ἰδίως αὐλαῖς τρομερῶν τραγικῶν παρομαρτημάτων ἢ ἐπακολουθημάτων τῶν τοιούτων ἐρώτων. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἡ ρωμαντικὴ ἱστορία τῆς Ἑσθῆρ συνδέεται μετὰ τῆς βασιλείας τοῦ ἡγεμόνος τούτου. Ὁ περσικὸς τύπος τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ *Ξαγιαρσά* (Kschayarscha) παρεφθάρη.